

Wymagania edukacyjne geografia klasa 8

Dział I: Azja

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń rzadko, częściowo, sporadycznie, z pomocą nauczyciela:

- wymienia podstawowe środowiska przyrodnicze Azji (np. pustynie, góry, niziny, lasy)
- wskazuje na mapie wybrane państwa Azji (np. Chiny, Indie, Japonia, Arabia Saudyjska)
- podaje przykłady skutków trzęsień ziemi lub wybuchów wulkanów
- nazywa główne kierunki działalności rolniczej (np. ryż w Azji Południowo-Wschodniej)
- kojarzy nazwę państwa z jego cechą (np. Japonia – rozwój technologii)

Ocena dostateczna (3)

Uczeń czasami, ogólnie rozumie, zazwyczaj poprawnie wykonuje zadania:

- wyjaśnia, czym różnią się środowiska przyrodnicze Azji i od czego zależą
- lokalizuje na mapie pasma górskie, niziny, obszary aktywne sejsmicznie
- wyjaśnia przyczyny trzęsień ziemi i wulkanizmu w Azji
- przedstawia różnice w sposobach uprawy ryżu w różnych częściach Azji
- wskazuje na mapie, gdzie leżą największe ośrodki gospodarcze Japonii i Chin
- porównuje wybrane cechy gospodarki Indii i Chin

Ocena dobra (4)

Uczeń zazwyczaj, często, samodzielnie i zrozumiale:

- analizuje zależności między środowiskiem przyrodniczym a rolnictwem w Azji
- wskazuje i opisuje rejony zagrożone trzęsieniami ziemi i erupcjami
- porównuje rolnictwo intensywne i ekstensywne w Azji, podaje przykłady
- omawia cechy nowoczesnej gospodarki Japonii i jej wyzwania
- wyjaśnia wpływ liczby ludności na rozwój gospodarczy Chin i Indii
- dostrzega różnice kulturowe i religijne w krajach Bliskiego Wschodu

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń często i samodzielnie, z dużą dokładnością, posługuje się wiedzą geograficzną:

- analizuje wpływ ukształtowania terenu i klimatu na osadnictwo i gospodarkę w Azji
- uzasadnia, dlaczego niektóre regiony Azji są zagrożone wulkanizmem i sejsmicznością
- ocenia korzyści i zagrożenia wynikające z dużego zaludnienia (np. w Indiach i Chinach)
- porównuje poziom rozwoju Japonii z innymi państwami azjatyckimi
- wyciąga wnioski na temat wpływu religii i zasobów naturalnych na konflikty na Bliskim Wschodzie

Ocena celująca (6)

Uczeń stale, świetnie, twórczo i niezależnie wykorzystuje wiedzę:

- tworzy prezentacje lub plakaty, w których samodzielnie przedstawia złożone zależności środowiskowe i gospodarcze w Azji
- projektuje działania (np. propozycję zmniejszenia skutków klęsk żywiołowych w wybranym kraju Azji)
- interpretuje dane statystyczne i mapy tematyczne, wyciąga samodzielne wnioski
- redaguje teksty podsumowujące problemy i wyzwania państw azjatyckich (np. rozwój demograficzny, industrializacja)
- aktywnie uczestniczy w dyskusji, zadaje pytania, formułuje opinie poparte faktami

Dział II: Afryka

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń rzadko, sporadycznie, częściowo, z pomocą nauczyciela:

- wskazuje na mapie Afrykę oraz wybrane kraje (np. Etiopia, Kenia, Egipt, Nigeria)
- wymienia główne strefy klimatyczne i krajobrazowe Afryki
- podaje przykłady upraw i hodowli w Afryce (np. proso, kawa, bydło)
- nazywa podstawowe gałęzie przemysłu i usług w Afryce
- kojarzy nazwę kraju z jego cechą (np. Kenia – safari, Etiopia – wysokie tereny)

Ocena dostateczna (3)

Uczeń czasami, ogólnie rozumie, zazwyczaj poprawnie wykonuje zadania:

- wyjaśnia, czym różnią się krajobrazy sawanny i pustyni
- rozpoznaje na mapie strefy klimatyczne i środowiska przyrodnicze
- opisuje warunki przyrodnicze wpływające na rolnictwo Afryki
- przedstawia ogólną charakterystykę gospodarki Etiopii
- wyjaśnia przyczyny głodu i niedożywienia na wybranych obszarach
- wskazuje walory turystyczne Kenii i ich znaczenie dla gospodarki

Ocena dobra (4)

Uczeń zazwyczaj, często, samodzielnie wykonuje zadania:

- analizuje zależności między klimatem a rozmieszczeniem rolnictwa
- omawia wpływ środowiska przyrodniczego na rozwój usług turystycznych
- porównuje rozwój gospodarczy Etiopii i Kenii, wskazuje różnice
- korzysta z map tematycznych (np. klimatycznych, glebowych) do opisu regionów Afryki
- wyjaśnia, jak brak dostępu do wody i edukacji wpływa na problem głodu
- rozpoznaje źródła dochodów z usług w regionach turystycznych Afryki

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń często i dokładnie, celowo i samodzielnie:

- analizuje powiązania między warunkami naturalnymi a strukturą gospodarki Afryki
- ocenia zalety i ograniczenia wynikające z użytkowania ziemi w Afryce
- porównuje sytuację żywieniową mieszkańców różnych regionów kontynentu
- wyciąga wnioski na temat roli turystyki w rozwoju Kenii i jej skutków dla środowiska
- uzasadnia, dlaczego niektóre regiony cierpią na głód mimo odpowiednich warunków przyrodniczych

Ocena celująca (6)

Uczeń stale, świetnie, twórczo i niezależnie wykorzystuje wiedzę:

- tworzy prezentacje lub plakaty, które ilustrują problemy głodu i sposoby ich rozwiązywania

- samodzielnie projektuje trasę turystyczną po Kenii uwzględniającą walory środowiska i kultury
- opracowuje raport lub artykuł o wpływie rolnictwa na rozwój gospodarczy w wybranym kraju Afryki
- redaguje teksty, w których uzasadnia, jak środowisko wpływa na życie ludzi w Afryce
- twórczo rozwiązuje zadania problemowe, np. „Jak poprawić sytuację rolniczą w Etiopii?”

Dział III: Ameryka Północna i Ameryka Południowa

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń sporadycznie, rzadko, wykonuje z pomocą i po instrukcji:

- wskazuje na mapie Amerykę Północną i Południową;
- wymienia kontynenty, oceany i wybrane państwa obu Ameryk (np.:Kanada, USA, Brazylia);
- podaje przykłady form ukształtowania terenu,
- rozpoznaje strefy klimatyczne i roślinność Ameryki,
- wskazuje tornada i cyklony jako zjawiska pogodowe w Ameryce Północnej,
- podaje nazwę Amazonki i lokalizuje Amazonię;
- rozróżnia podstawowe informacje o ludności Ameryki

Ocena dostateczna (3)

Uczeń czasami, ogólnie rozumie, zazwyczaj poprawnie wykonuje zadania:

- wyjaśnia różnice między tornadem a cyklonem tropikalnym i wskazuje ich obszary występowania;
- wskazuje cechy środowiska przyrodniczego Amazonii i jego znaczenie;
- opisuje rozmieszczenie ludności i główne kierunki urbanizacji w Amerykach;
- wyjaśnia, dlaczego USA są uważane za potęgę gospodarczą świata;
- opisuje warunki przyrodnicze rolnictwa w różnych częściach Ameryki;
- rozpoznaje flagi, stolice i położenie głównych państw Ameryki;
- omawia główne surowce naturalne USA i Kanady.

Ocena dobra (4)

Uczeń zazwyczaj, często, samodzielnie wykonuje zadania:

- stosuje mapy tematyczne do analizy rozmieszczenia stref klimatycznych i roślinnych;
- porównuje środowisko przyrodnicze Ameryki Północnej i Południowej;
- przedstawia wpływ środowiska na rozwój rolnictwa (np. w USA, Brazylii);
- interpretuje wykresy i dane demograficzne dotyczące urbanizacji w Amerykach;
- wskazuje czynniki wpływające na rozwój gospodarczy Stanów Zjednoczonych i Kanady;
- przedstawia znaczenie Amazonii dla klimatu Ziemi i gospodarki Ameryki Południowej;
- analizuje skutki działalności człowieka w środowisku Amazonii i miastach Ameryki.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń często i dokładnie, celowo i samodzielnie:

- analizuje zależność między położeniem geograficznym a zjawiskami atmosferycznymi (np. tornadami w USA);
- ocenia wpływ środowiska przyrodniczego na życie i działalność ludzi w Amazonii i w miastach Ameryki;
- porównuje poziom rozwoju gospodarczego USA, Kanady i Brazylii;
- uzasadnia przyczyny różnic w zagospodarowaniu obszarów wiejskich i miejskich w obu Amerykach;
- ocenia wpływ urbanizacji na środowisko przyrodnicze;
- analizuje dane statystyczne, wykresy i mapy tematyczne dotyczące ludności, klimatu, gospodarki;
- wyjaśnia, w jaki sposób USA osiągnęły pozycję światowego mocarstwa.

Ocena celująca (6)

Uczeń samodzielnie i twórczo:

- tworzy prezentację, mapę mentalną lub projekt edukacyjny dotyczący zagadnień środowiskowych lub gospodarczych obu Ameryk (np. „Jak chronić Amazonię?”, „USA – gospodarcze imperium świata”);
- proponuje rozwiązania dla ograniczenia negatywnego wpływu urbanizacji i przemysłu na środowisko w Amerykach;
- formułuje własne wnioski na podstawie analizy informacji z różnych źródeł (mapy, statystyki, zdjęcia satelitarne, teksty);

- ocenia skuteczność działań podejmowanych na rzecz ochrony przyrody w Amazonii i innych regionach Ameryki.

Dział IV: Australia i Oceania

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń sporadycznie, rzadko, wykonuje z pomocą i po instrukcji:

- wskazuje na mapie Australię i Oceanę oraz wybrane państwa (np. Papua-Nowa Gwinea, Nowa Zelandia);
- podaje nazwę największego miasta i stolicy Australii;
- wymienia charakterystyczne cechy środowiska przyrodniczego (np. Wielka Rafa Koralowa, pustynia Gibsona);
- rozpoznaje flagę Australii;
- wymienia wybrane zwierzęta i rośliny charakterystyczne dla Australii (np. kangur, eukaliptus);
- wskazuje, że większość ludności Australii mieszka na wybrzeżu.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń czasami, ogólnie rozumie, zazwyczaj poprawnie wykonuje zadania:

- wyjaśnia, dlaczego klimat Australii jest suchy wewnątrz kontynentu;
- opisuje położenie geograficzne Australii i jego znaczenie;
- wyjaśnia, czym jest Wielka Rafa Koralowa i jakie ma znaczenie przyrodnicze;
- wskazuje strefy klimatyczne występujące w Australii;
- opisuje rozmieszczenie ludności i wyjaśnia, dlaczego osadnictwo koncentruje się przy wybrzeżach;
- przedstawia ogólne informacje o gospodarce Australii (rolnictwo, górnictwo).

Ocena dobra (4)

Uczeń zazwyczaj, często, samodzielnie wykonuje zadania:

- korzysta z map tematycznych do analizy ukształtowania terenu, klimatu i rozmieszczenia ludności Australii;
- przedstawia zależności między warunkami przyrodniczymi a typami gospodarki w Australii (np. hodowla owiec, wydobywanie rudy żelaza);

- porównuje środowisko przyrodnicze Australii i Nowej Zelandii;
- analizuje zagrożenia dla środowiska przyrodniczego (np. susze, zagrożenie dla rafy koralowej);
- omawia wpływ środowiska na styl życia ludności;
- wskazuje różnice między kontynentem a regionem Oceanii.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń często i dokładnie, celowo i samodzielnie:

- analizuje wpływ klimatu, ukształtowania terenu i zasobów naturalnych na rozmieszczenie ludności i działalność gospodarczą;
- ocenia wpływ człowieka na środowisko naturalne Australii (np. eksploatacja surowców, turystyka przyrodnicza);
- porównuje strukturę ludności Australii z wybranymi krajami Azji lub Europy;
- analizuje dane statystyczne dotyczące gospodarki, klimatu i gęstości zaludnienia;
- uzasadnia potrzebę ochrony unikalnych ekosystemów Australii i Oceanii;
- przedstawia zalety i wyzwania rozwoju gospodarczego w warunkach suchych i izolowanych.

Ocena celująca (6)

Uczeń samodzielnie i twórczo:

- tworzy projekt edukacyjny (np. infografikę, prezentację) o środowisku przyrodniczym, ludności lub gospodarce Australii lub wybranego kraju Oceanii;
- proponuje rozwiązania dla ochrony środowiska Australii (np. dla Wielkiej Rafy Koralowej);
- formułuje własne wnioski i oceny na podstawie analizy map, wykresów, zdjęć i tekstów źródłowych;
- uzasadnia wpływ globalizacji na gospodarkę Australii i Oceanii (np. eksport surowców, turystyka międzynarodowa).

Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- Kartkówka – mapa Australii i Oceanii
- sprawdzian – po zakończonym dziale,

Dział V: Obszary okołobiegunowe

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń sporadycznie:

- wskazuje na mapie Arktykę i Antarktykę;
- rozpoznaje kontynent Antarktydę i Ocean Arktyczny;
- podaje podstawowe cechy środowiska obszarów okołobiegunowych (np. lód, zimno, noc i dzień polarny);
- wymienia przykłady zwierząt żyjących w Arktyce (np. niedźwiedź polarny) i Antarktyce (np. pingwin);
- podaje przykład stacji badawczej w Antarktyce (np. polska stacja im. Arctowskiego).

Ocena dostateczna (3)

Uczeń czasami, ogólnie rozumie, zazwyczaj poprawnie wykonuje zadania:

- wyjaśnia, dlaczego klimat obszarów okołobiegunowych jest ekstremalny;
- opisuje podstawowe różnice między Arktyką a Antarktydą
- rozróżnia dzień i noc polarną i wyjaśnia ich przyczyny;
- opisuje znaczenie badań naukowych prowadzonych w regionach polarnych;
- wymienia przykłady zagrożeń dla środowiska polarnego (np. topnienie lodowców).

Ocena dobra (4)

Uczeń zazwyczaj, często, samodzielnie i zrozumiale:

- korzysta z map tematycznych i danych klimatycznych do opisu cech środowiska polarnego;
- wskazuje zależności między położeniem geograficznym a warunkami klimatycznymi Arktyki i Antarktyki;
- porównuje florę i faunę obszarów okołobiegunowych;
- analizuje znaczenie badań naukowych (np. zmiany klimatu, meteorologia, astronomia);
- wskazuje wpływ zmian klimatycznych na środowisko obszarów polarnych (np. topnienie lodu, migracje zwierząt);
- interpretuje zdjęcia, wykresy lub teksty źródłowe związane z tematyką polarną.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń często i dokładnie, celowo i samodzielnie:

- analizuje skutki globalnego ocieplenia dla obszarów Arktyki i Antarktyki oraz dla całego świata;
- uzasadnia znaczenie międzynarodowej współpracy naukowej na Antarktydzie;
- ocenia wpływ człowieka (turystyka, emisja gazów cieplarnianych) na środowisko polarne;
- porównuje warunki życia ludzi i zwierząt w Arktyce i na Antarktydzie;
- ocenia rolę stacji badawczych w odkrywaniu zmian zachodzących w atmosferze i lądolodzie.

Ocena celująca (6)

Uczeń samodzielnie i twórczo:

- tworzy projekt edukacyjny (np. plakat, prezentację, film) o ochronie środowiska polarnego;
- proponuje działania ograniczające negatywne skutki zmian klimatu na obszarach polarnych;
- formułuje własne wnioski na podstawie analizy różnych źródeł (mapy, dane, teksty naukowe);
- tworzy porównanie (np. mapa myśli, tabela) Arktyki i Antarktydy pod względem środowiska, gospodarki, badań naukowych;
- prezentuje własne stanowisko w dyskusji na temat przyszłości środowiska polarnego.

Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- sprawdziany po określonej partii materiału (do wglądu u nauczyciela),
- kartkówki z 3 bieżących tematów, nie muszą być zapowiedziane
- odpowiedzi ustne z 3 bieżących tematów,
- zadania długoterminowe (m.in. referaty, projekty)
- umiejętność posługiwania się mapą jest sprawdzana przez kartkówki i odpowiedzi ustne.

Uczeń może ubiegać się o ocenę wyższą niż przewidywana, jeżeli:

-przystąpił do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form sprawdzianów i prac pisemnych a w przypadku gdy był nieobecny lub– otrzymał ocenę ndst, pisał sprawdzian dodatkowy w terminie ustalonym z nauczycielem w wyznaczonym terminie.

-otrzymał ocenę ndst z odpowiedzi ustnej i poprawił ją w ciągu dwóch tygodni– umawiając się z nauczycielem co do sposobu jej poprawienia.

- uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień i tylko w przypadku, gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen cząstkowych jest równa ocenie, o którą się ubiega lub jest od niej wyższa.